

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Факультет №6**

РОБОЧА ПРОГРАМА

**навчальної дисципліни «Сучасні доктрини трудового права»
вибіркових компонент
треть (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти**

081 Право (Правозастосування)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету № 6 протокол від 25.08.2023 р. № 7

Розробники:

1. доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Подорожній Артем Юрійович.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри цивільного права № 1, начальник науково-дослідницького сектору Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент Ісаєв Арсен Миколайович;
2. Учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент Невядовський Владислав Олегович.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 6 Загальна кількість годин – 180 Кількість тем – 6	08 – «Право»; 081 – «Право»; третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	Навчальний курс ____ 2 ____ (номер) Семестр ____ 3 ____ (номер) Види контролю: ____ іспит ____ (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання Лекції – __ 42 __; (години) Семінарські заняття – __ 48 __; (години) Практичні заняття – ____; (години) Лабораторні заняття – ____; (години) Самостійна робота – __ 90 __; (години)		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладення навчальної дисципліни «Сучасні доктрини трудового права» полягає у формуванні знань теоретичних засад трудового права, наукових шкіл у трудовому праві, історії розвитку ідей щодо предмету, методу, функцій, принципів, системи, джерел трудового права та трудового договору, а також навичок та умінь, необхідних для науково-дослідницької діяльності.

Завдання навчальної дисципліни «Сучасні доктрини трудового права» полягають в наступному:

- формування у здобувачів навиків самостійної наукової діяльності у сфері трудового права;
- сприяння інтенсифікації творчих зусиль здобувачів, розвитку їх пізнавальної діяльності, актуалізації знань з проблем трудового права;
- формування у здобувачів правосвідомості, правничої культури, моральних та інших якостей.

Міждисциплінарні зв'язки:

вивчення навчальної дисципліни «Сучасні доктрини трудового права» базується на знанні здобувачами трудового права, цивільного права, теорії держави і права та конституційного права.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- доктринальному рівні сутність і природу трудового права;
- бути здатними ефективно використовувати методологічний інструментарій в науково-дослідницькій діяльності;
- бути здатними критично осмислювати теоретичні засади трудового права;
- бути здатними пропонувати нові ідеї щодо концептуальних засад трудового права.

вміти:

- аналізувати закони та інші нормативно-правові акти трудового законодавства;
- самостійно здійснювати науково-дослідницьку діяльність;
- відстоювати власну точку зору щодо концептуальних засад предмету, методу, функцій, принципів, системи, джерел трудового права та трудового договору.

Компетентності

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни	
Інтегральна компетентність	Здатність застосовувати концептуальні та методологічні знання для вирішення значущих

	проблем у галузі трудового права, що передбачає застосування правових інститутів, норм, наукових положень, доктрин, принципів, а також організацію і проведення досліджень із подальшим впровадженням інновацій в практично-перетворювальну діяльність.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1.	Здатність до критичного осмислення суспільних та галузевих процесів і явищ.
	ЗК 2.	Здатність сформулювати теоретичну або прикладну проблему, яка потребує розв'язання.
	ЗК 3.	Здатність бачити поліваріативність підходів до розв'язання сформульованої проблеми, а також сформувати алгоритм її вирішення.
	ЗК 4.	Здатність застосовувати знання під час наукового пошуку і у практичних ситуаціях.
	ЗК 9.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність), синтезувати комплексні ідеї.
	ЗК 10.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК 13.	Здатність розробляти наукові проекти та управляти їх реалізацією.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності у галузі права	ЗК 15.	Здатність оцінювати результати наукових досліджень інших науковців за об'єктивними критеріями.
	ФК 3.	Формування концептуального знання щодо меж впливу норм міжнародного, зокрема європейського права на стан національного законодавства, тенденцій його трансформації.
	ФК 5.	Формування методологічного знання щодо тлумачення та особливостей застосування інститутів публічного і приватного права.
	ФК 6.	Формування навичок проведення порівняльно-правових досліджень окремих інститутів права.
	ФК 8.	Формування умінь застосовувати традиційні та новітні методи й інструменти наукового пошуку.
	ФК 9.	Формування навичок застосування міждисциплінарного підходу в оцінці правових явищ та правозастосовній

		діяльності.
	ФК 11.	Формування умінь критично оцінювати результати наукових пошуків, інноваційний характер одержаних результатів і на цій основі підвищувати рівень своєї професійної діяльності, включаючи безперервний саморозвиток та самовдосконалення.
	ФК 13.	Формування умінь і навичок доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію про ідеї, проблеми, ухвалені рішення, досвід та аргументації; відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
	ФК 14.	Формування умінь і навичок самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
	ФК 15.	Формування умінь і навичок самостійно готувати проекти актів правозастосування, включаючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та умотивованості

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Історія виникнення наукових шкіл у трудовому праві»

Перші наукові праці у трудовому праві. Видатні особистості у науці трудового права. Становлення та розвиток шкіл трудового права. Школи трудового права у незалежній Україні.

ТЕМА № 2. «Концепції предмету трудового права»

Дореволюційна концепція трудового права. Становлення трудового права як самостійної галузі права. Концепція індивідуальності трудових правовідносин. Концепція поділу предмету трудового права на індивідуальні та колективні трудові відносини. Трудові правовідносини: поняття, особливості та структура. Класифікації відносин пов'язаних з трудовими. Концепції сфери дії трудового права.

ТЕМА № 3. «Теоретичні засади методу трудового права»

Концептуальні підходи до методу трудового права. Відмінність методу трудового права від методів галузей права, які межують з трудовим. Поєднання централізованого і локального регулювання трудових і пов'язаних з ними відносин. Договірний спосіб залучення до праці з дотриманням умов праці, встановлених трудовим законодавством. Участь представників працівників у правовому регулюванні праці. Специфічні прийоми і способи захисту трудових прав і забезпечення виконання трудових обов'язків.

ТЕМА № 4. «Історія та розвиток вчень про систему та джерела трудового права»

Історія становлення системи трудового права. Концептуальні підходи до системи трудового права. Основні інститути трудового права. Співвідношення системи трудового права із системою трудового законодавства, системою науки трудового права та системою навчальної дисципліни «Трудове право». Концептуальні підходи до співвідношення міжнародних та національних документів у галузі праці. Міжнародні засади розвитку трудового права. Кодекс законів про працю України – основне кодифіковане джерело трудового права. Класифікації нормативно-правових актів у сфері праці. Концептуальні підходи до місця рішень Конституційного Суду України та керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України у трудовому праві.

ТЕМА № 5. «Концептуальні підходи до принципів та функцій трудового права»

Загальна концепція принципів трудового права. Сучасні підходи до системи принципів трудового права. Класифікація принципів трудового права. Співвідношення норм права і принципів в трудовому праві. Свобода праці, як основний галузевий принцип сучасного трудового права. Становлення концепції функцій трудового права. Сучасні підходи до системи функцій

трудового права.

ТЕМА № 6. «Історія розвитку вчень про трудовий договір»

Вчення Л.С. Таля про трудовий договір. Доктрини трудового договору. Сучасна концепція трудового договору. Види трудового договору. Концептуальні підходи до природи контракту. Проблеми укладення трудового договору. Значення трудових книжок: історія їх введення та сучасна доцільність. Місце випробування при прийнятті на роботу серед умов трудового договору. Концепції зміни трудового договору. Проблеми припинення та призупинення трудового договору.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1 Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва змістового модулю, номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни				Вид контролю
	Всього	з них:			
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	
Тема № 1: Історія виникнення наукових шкіл у трудовому праві	20	4	6	10	
Тема № 2: Концепції предмету трудового права	36	8	8	20	
Тема № 3: Теоретичні засади методу трудового права	22	6	6	10	
Тема № 4: Історія та розвиток вчень про систему та джерела трудового права	32	8	8	16	
Тема № 5: Концептуальні підходи до принципів та функцій трудового права	28	6	8	14	
Тема № 6: Історія розвитку вчень про трудовий договір	42	10	12	20	
Всього за 3 семестр	180	42	48	90	Екзамен

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Не передбачено навчальним планом

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА		
Тема № 1: Історія виникнення наукових шкіл у трудовому праві		
1. Історія виникнення трудового права. 2. Перші наукові праці у трудовому праві. 3. Видатні особистості у науці трудового права. 4. Співвідношення трудового права з іншими галузями права. 5. Радянські школи трудового права. 6. Школи трудового права у незалежній Україні.		Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с. Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. :У справі, 2017. 230 с. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків,

		28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с. Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т в
	Тема № 2: Концепції предмету трудового права	
	1. Дореволюційна концепція трудового права. 2. Становлення трудового права як самостійної галузі права. 3. Концепція індивідуальності трудових правовідносин. 4. Концепція поділу предмету трудового права на індивідуальні та колективні трудові відносини. 5. Трудові правовідносини: поняття, особливості та структура. 6. Відносини пов'язані з трудовими: поняття та види. 7. Концепції сфери дії трудового права.	Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с. Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. :У справі, 2017. 230 с. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної

		конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с. Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 324 с. нац. ун-т в
	Тема № 3: Теоретичні засади методу трудового права 1. Концептуальні підходи до методу трудового права. 2. Відмінність методу трудового права від методів галузей права, які межують з трудовим. 3. Поєднання централізованого і локального регулювання трудових і пов'язаних з ними відносин. 4. Договірний спосіб залучення до праці з дотриманням умов праці, встановлених трудовим законодавством. 5. Участь представників працівників у правовому регулюванні праці. 6. Специфічні прийоми і способи захисту трудових прав і забезпечення виконання трудових обов'язків.	Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с.

	Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. :У справі, 2017. 230 с. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків,

		28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с. Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т в
Тема № 4: Історія та розвиток вчень про систему та джерела трудового права		
1. Історія становлення системи трудового права. 2. Концептуальні підходи до системи трудового права. 3. Основні інститути трудового права. 4. Співвідношення системи трудового права із системою трудового законодавства, системою науки трудового права та системою навчальної дисципліни «Трудове право». 5. Концептуальні підходи до співвідношення міжнародних та національних документів у галузі праці. 6. Міжнародні засади розвитку трудового права. 7. Кодекс законів про працю України – основне кодифіковане джерело трудового права. 8. Класифікації нормативно-правових актів у сфері праці. 9. Концептуальні підходи до місця рішень Конституційного Суду України та керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України у трудовому праві.		Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с. Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. :Усправі, 2017. 230 с. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника.

		Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с. Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т в
	Тема № 5: Концептуальні підходи до принципів та функцій трудового права	
	1. Радянська концепція принципів трудового права. 2. Сучасні підходи до системи принципів трудового права. 3. Класифікація принципів трудового права. 4. Співвідношення норм права і принципів в трудовому праві. 5. Свобода трудового договору, як основний галузевий принцип сучасного трудового права. 6. Радянська концепція функцій трудового права. 7. Сучасні підходи до системи функцій трудового права.	Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с. Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. :У справі, 2017. 230 с.

		Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с. Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т в
	Тема № 6: Історія розвитку вчень про трудовий договір	
	1. Вчення Л.С. Таля про трудовий договір. 2. Радянські доктрини трудового договору. 3. Сучасна концепція трудового договору. 4. Види трудового договору. 5. Концептуальні підходи до природи контракту.	Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т

	6. Проблеми укладення трудового договору. 7. Значення трудових книжок: історія їх введення та сучасна доцільність. 8. Місце випробування при прийнятті на роботу серед умов трудового договору. 9. Концепції зміни трудового договору. 10. Проблеми припинення та призупинення трудового договору.	внутр. справ. Харків, 2019. 408 с. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с. Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. :У справі, 2017. 230 с. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр.

		справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с. Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріа- ли II Всеукраїнської наук.- практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т в

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Л.С. Таль - засновник вчення про трудовий договір.
2. М.Г. Александров - автор першої монографії про трудове правовідношення.
3. О.І. Процевський - видатний український вчений-трудолик.
4. Цивільне та трудове право: історія взаємозв'язку.
5. Етапи розвитку науки трудового права.
6. Сучасний стан науки трудового права.
7. Напрями розвитку сучасної науки трудового права.
8. Проблеми предмету трудового права.
9. Договір особистого найму за Кодексом Наполеона.
10. Статут про промислову працю 1913 р.
11. Перші акти трудового законодавства.
12. Індивідуальні та колективні трудові відносини: концептуальні засади.
13. Проблеми сфери дії трудового права.

5.1.2. Теми курсових робіт

Курсові роботи навчальними планами не передбачені

5.1.3. Теми наукових робіт

1. Історія розвитку вчень про метод трудового права.
2. Проблеми співвідношення центральних та локальних нормативно-правових актів.
3. Особливості юридичної відповідальності у трудовому праві.
4. Комісія по трудових спорах: проблеми створення та доцільність існування.
5. Форми участі профспілок у правовому регулюванні праці.
6. Проблеми розмежування прав трудових колективів і профспілок на підприємстві.
7. Проблеми основних інститутів трудового права.
8. Співвідношення системи трудового права із системою трудового законодавства, системою науки трудового права та системою навчальної дисципліни «Трудове право».
9. Проблеми ратифікації та виконання Україною конвенцій Міжнародної організації праці.
10. Європейська соціальна хартія — джерело соціальних стандартів у сфері праці.
11. Концептуальні підходи до співвідношення міжнародних та національних документів у галузі праці.
12. Проблеми співвідношення норм права і принципів в трудовому праві.
13. Міжгалузеві принципи трудового права.
14. Свобода трудового договору, як основний галузевий принцип сучасного

трудового права.

15. Проблема забезпечення стабільності трудових правовідносин в Україні.
16. Принцип свободи об'єднання працівників та роботодавців.
17. Принцип рівності трудових прав та недопущення дискримінації у сфері праці.
18. Поняття та особливості трудового договору.
19. Місце випробування при прийнятті на роботу серед умов трудового договору.
20. Значення трудових книжок: історія їх введення та сучасна доцільність.
21. Проблеми правового регулювання відсторонення від роботи.
22. Сумісництво та суміщення: проблеми застосування.
23. Проблеми застосування переведень на іншу роботу.
24. Шляхи вдосконалення правового регулювання змін істотних умов праці.
25. Проблеми нормативного забезпечення розірвання трудового договору у разі змін в організації виробництва і праці.

6. Методи навчання

Методами викладання дисципліни «Сучасні доктрини трудового права» є проведення лекцій з використанням мультимедійних комплексів та семінарських занять, із застосуванням таких методів як виступи з доповідями та участь у наукових дискусіях.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Перші наукові праці у трудовому праві.
2. Видатні особистості у науці трудового права.
3. Становлення шкіл трудового права.
4. Школи трудового права у незалежній Україні.
5. Дореволюційна концепція трудового права.
6. Становлення трудового права як самостійної галузі права.
7. Концепція індивідуальності трудових правовідносин.
8. Концепція поділу предмету трудового права на індивідуальні та колективні трудові відносини.
9. Концепції сфери дії трудового права.
10. Концептуальні підходи до методу трудового права.
11. Історія становлення системи трудового права.
12. Концептуальні підходи до системи трудового права.
13. Основні інститути трудового права.
14. Співвідношення системи трудового права із системою трудового законодавства, системою науки трудового права та системою навчальної дисципліни «Трудове право».
15. Концептуальні підходи до співвідношення міжнародних та національних документів у галузі праці.
16. Міжнародні засади розвитку трудового права.

17. Кодекс законів про працю України – основне кодифіковане джерело трудового права.
18. Класифікації нормативно-правових актів у сфері праці.
19. Концептуальні підходи до місця рішень Конституційного Суду України та керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України у трудовому праві.
20. Концепція принципів трудового права.
21. Сучасні підходи до системи принципів трудового права.
22. Класифікація принципів трудового права.
23. Співвідношення норм права і принципів в трудовому праві.
24. Свобода праці, як основний галузевий принцип сучасного трудового права.
25. Становлення наукових підходів до розуміння функцій трудового права.
26. Сучасні підходи до системи функцій трудового права.
27. Вчення Л.С. Таля про трудовий договір.
28. Доктрини трудового договору.
29. Сучасна концепція трудового договору.
30. Види трудового договору.
31. Концептуальні підходи до природи контракту.
32. Проблеми укладення трудового договору.
33. Значення трудових книжок: історія їх введення та сучасна доцільність.
34. Місце випробування при прийнятті на роботу серед умов трудового договору.
35. Концепції зміни трудового договору.
36. Проблеми припинення та призупинення трудового договору .

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів Загальні положення.

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.
Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати

цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач вищої освіти, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт 10.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр}}{2} + \frac{\text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) / 2 \right) * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів вищої освіти залікових книжках. Присутність здобувачів вищої освіти на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова. Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з

національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт 10, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів вищої освіти, становить – 50.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, створеній на факультеті. Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Здобувачі вищої освіти, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Здобувачі вищої освіти, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 5 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темами самостійної роботи, написати контрольну роботу, вирішити практичне завдання, наукова робота (написання тез).	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі. відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком . потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вади завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією- двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково . але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містить помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них; оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторною складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота паї матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література

Основна

1. Баглаєнко С. С. Особливості правового регулювання службових розслідувань в органах Національної поліції України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / С. С. Баглаєнко; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 25 с.
2. Бортник С. Договірне регулювання права на працю поліцейських / Сергій Бортник // Підприємництво, господарство і право. 2019. № 5. С. 120-124.
3. Бортник С. М. Проблеми правового регулювання трудових прав поліцейських : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05 / С. М. Бортник; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 35 с.
4. Вишновецька С. В. Методологія науки трудового права: монографія / С. В. Вишновецька. К. : Ніка-Центр, 2014. 320 с.
5. Гончарук В.В. Історична генеза відповідальності в органах внутрішніх справ : трудовий аспект / В.В. Гончарук // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2015. – № 3 (70). – С. 180-190.
6. Гончарук В.В. Поняття трудової відповідальності в органах Національної поліції України / В.В. Гончарук // Вісник ХНУВС. – № 3(78). – 2017. – С. 194-201.
7. Гончарук В.В. Особливості відповідальності керівника у сучасному трудовому праві / В.В. Гончарук // Підприємництво, господарство і право. – 12/2018. – С. 148-153.
8. Гончарук В.В. Протидія мобінгу в трудових правовідносинах // Вісник ХНУВС. – № 3 (90). – 2020. – С. 70 – 77.
9. Грищенко К. А. Правове регулювання соціального захисту працівників державної виконавчої служби: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / К. А. Грищенко; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 29 с.
10. Губський С. М. Єдність та диференціація правового регулювання праці працівників фермерських господарств : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / Сергій Михайлович Губський; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 29 с.
11. Клименко А. Л. Стандарти і гарантії соціального забезпечення: міжнародно-правовий і вітчизняний контекст : монографія. Харків: Юрайт, 2019. – 176 с.
12. Коломоєць, П. В. Гарантії реалізації трудових прав поліцейських : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / П. В. Коломоєць; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 20 с.
13. Костюк В. Л. Правосуб'єктність у трудовому праві: проблеми теорії та практики: монографія / В. Л. Костюк. К. : Видавець Карпенко В. М., 2012. 464 с.
14. Купріянова А. О. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності державних виконавців : автореф. дис. ... канд. юрид. наук :

12.00.05 / А. О. Купріянова; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 28 с.

15. Мельник К. Ю., Бабенко А. О. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Х. : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.

16. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія / К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова / за заг. ред. К. Ю. Мельника ; Харк. нац. ун-т внутр. справ – Х. : У справі, 2017. – 230 с.

17. Мельник К. Ю. Порядок вирішення індивідуальних трудових спорів: становлення, розвиток та перспективи / К. Ю. Мельник // Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. – 2019. – Том 3. – С. 77-82.

18. Мельник К. Ю. Сучасний стан та тенденції правового регулювання діяльності професійних спілок в Україні Вісник Національної академії правових наук України / 2020. Т. 27, № 2. С.107-119.

19. Мельничук Н. О. Договірне регулювання трудових відносин в нових економічних умовах: монографія / Н. О. Мельничук. К. : Хай-Тек Прес, 2012. 340 с.

20. Митько Я. В. Особливості правового регулювання соціального захисту учасників бойових дій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / Я. В. Митько; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2019. 29 с.

21. Могілевський Л. В. Характеристика окремих джерел трудового права / Могілевський Л. В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Юридичні науки. 2016. Вип. 1. Т. 2. С. 82-85.

22. Могілевський, Л. В. Місце трудового права у системі національного права / Л. В. Могілевський // Прикарпатський юридичний вісник. 2015. Вип. 2 (8). - С. 72-75.

23. Подорожній Є. Ю. Проблеми теорії та практики юридичної відповідальності у трудовому праві України: монографія. / Є.Ю. Подорожній. – Х.: НікаНова, 2016. 402 с.

24. Подорожній А. Ю. Організаційно-правові засади притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / А. Ю. Подорожній; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2018. 28 с.

25. Сербин Н. В. Правове регулювання недопущення дискримінації у сфері праці за трудовим законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / Н. В. Сербин; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 23 с

26. Середа О. Г. Державно-правовий механізм захисту прав працівників в умовах інтеграції України до Європейського Союзу: теорія та практика : монографія / О. Г. Середа. Харків : Право, 2018. 472 с.

27. Слюсар А. М. Правовий статус суб'єктів трудового права України: теоретико-правовий аспект: монографія / А. М. Слюсар. Х. : ФІНН, 2011. 336 с.

28. Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.

29. Уварова Н. В. Проблеми теорії та практики вирішення трудових спорів : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.05 / Н. В. Уварова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 36 с.

30. Шабанов Р. І. Концептуальні засади соціального захисту від безробіття : монографія / Р. І. Шабанов ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Х. : ХНАДУ, 2015. 359 с.

31. Шамшина І. І. Суб'єкти трудового права: правове регулювання в умовах ринкових відносин: монографія / І. І. Шамшина. Луганськ : Л-ра, 2011. 448 с.

32. Шевердіна В. І. Теоретико-правові засади відповідальності керівника за трудовим законодавством : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / В. І. Шевердіна; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 22 с.

Додаткова

1. Андріїв В. М. Юридичний механізм забезпечення трудових прав працівників: монографія / В.М. Андріїв. Чернігів : Черніг. держ. ін.-т права, соц. технологій та праці, 2011. 305 с.

2. Європейська соціальна хартія (переглянута) від 3 травня 1996 року. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062

3. Загальна декларація прав людини ООН; Пакт, Міжнародний документ від 16.12.1948 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015

4. Конвенція МОП № 29 «Про примусову чи обов'язкову працю» (1930 р.), [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_136.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

www.rada.gov.ua — сайт Верховної Ради України.

www.kmu.gov.ua — сайт Кабінету Міністрів України.

www.nbuv.gov.ua — електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.

www.library.ukma.kiev.ua — електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.